

Βρυξέλλες, 24.10.2023
COM(2023) 669 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την αιολική ενέργεια

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αιολική ενέργεια είναι ανανεώσιμη, άφθονα διαθέσιμη στην ΕΕ και ασφαλής. Είναι απαραίτητο να επιτευχθούν οι στόχοι της ΕΕ για την απανθρακοποίηση και να παρέχεται καθαρή, οικονομικά προσιτή και ασφαλής ηλεκτρική ενέργεια στα νοικοκυριά μας, στη βιομηχανία μας και, όλο και περισσότερο, στον τομέα των μεταφορών μας. Η επέκταση της αιολικής ενέργειας και της βιομηχανίας της αιολικής ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ θα δημιουργήσει ποιοτικές θέσεις εργασίας και θα ενισχύσει την ενεργειακή μας ασφάλεια.

Οι προβλέψεις για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας σε επίπεδο ΕΕ και σε παγκόσμιο επίπεδο είναι θετικές. Ο στόχος της ΕΕ για ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τουλάχιστον 42,5 % έως το 2030 θα απαιτήσει αύξηση της εγκατεστημένης δυναμικότητας από 204 GW το 2022 σε πάνω από 500 GW το 2030¹. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι ετήσιες προσθήκες αιολικής ισχύος θα πρέπει να ανέλθουν σε τουλάχιστον 329 GW ετησίως έως το 2030, ώστε να επιτευχθούν μηδενικές εκπομπές έως το 2050, υπερτετραπλασιάζοντας τα σημερινά επίπεδα ανάπτυξης (75 GW)².

Ωστόσο, η ευρωπαϊκή βιομηχανία αιολικής ενέργειας προσφάτως αντιμετώπισε δυσκολίες στην άσκηση των δραστηριοτήτων της. Όλοι οι μεγαλύτεροι κατασκευαστές ανεμογεννητριών ανέφεραν σημαντικές λειτουργικές ζημίες το 2022³. Και με τα νέα αιολικά έργα δυναμικότητας 16 GW που εγκαταστάθηκαν το 2022⁴, δεν πλησιάζουμε σε καμία περίπτωση στα 37 GW/έτος που απαιτούνται ως οικονομικά αποδοτική συμβολή στην επίτευξη των στόχων της Ευρώπης για το 2030.

Η κατάσταση αυτή απαιτεί άμεση δράση. Η ΕΕ δεν μπορεί να διπλασιάσει τον ρυθμό ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας χωρίς υγιή, βιώσιμη και ανταγωνιστική αλυσίδα εφοδιασμού αιολικής ενέργειας. Η δε βιομηχανία της αιολικής ενέργειας δεν μπορεί να είναι υγιής χωρίς σαφή και ασφαλή δεξαμενή έργων, που να προσελκύει την απαραίτητη χρηματοδότηση και να ανταγωνίζεται επί ίσοις όροις σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιπλέον, η ενεργειακή κρίση που ακολούθησε μετά την εισβολή πλήρους κλίμακας της Ρωσίας στην Ουκρανία υπογράμμισε τους κινδύνους που απορρέουν από την υπερβολική εξάρτηση από κυρίαρχο ξένο προμηθευτή ορυκτών καυσίμων και κατέδειξε τη σημασία της αιολικής ενέργειας και άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη σταθερότητα και την ασφάλεια του ενεργειακού συστήματος. Σε έναν κόσμο που διανύει ταχεία πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, οι καθαρές τεχνολογίες βρίσκονται στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας. Έχοντας αυτό κατά νου, στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης στις 13 Σεπτεμβρίου 2023, η πρόεδρος κ. von der Leyen αναγνώρισε ότι η βιομηχανία της αιολικής ενέργειας της ΕΕ αντιμετωπίζει έναν μοναδικό συνδυασμό προκλήσεων και ανακοίνωσε μια ευρωπαϊκή δέσμη μέτρων για την αιολική ενέργεια. Στόχος του παρόντος σχεδίου δράσης είναι η στήριξη των εταιρειών της ΕΕ στον τομέα της αιολικής ενέργειας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι η

¹ Σενάριο «MIX» στα σενάρια πολιτικής για την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (διατίθεται στη διεύθυνση https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/energy-modelling/policy-scenarios-delivering-european-green-deal_el).

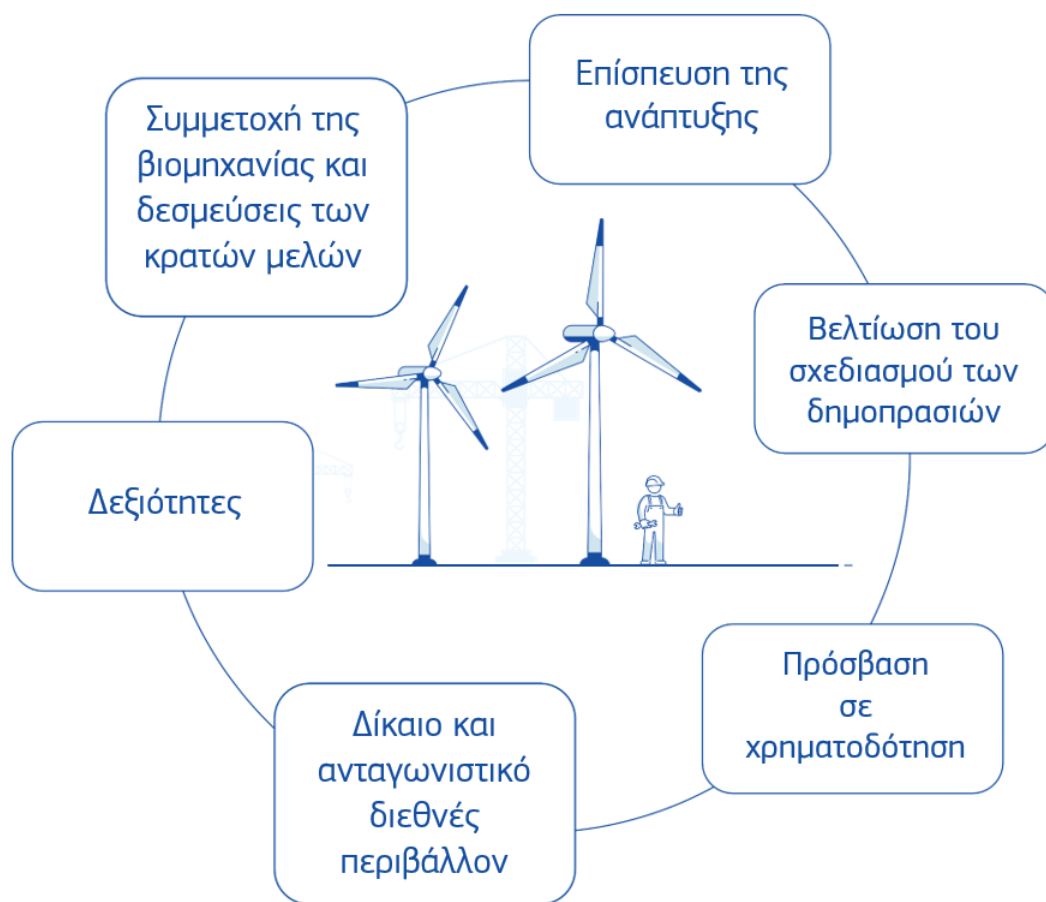
² Irena World Energy Transition Outlook 2023.

³ Έκθεση Rystad (2023), The State of the European Wind Energy Supply Chain (Η κατάσταση της ευρωπαϊκής αλυσίδας εφοδιασμού αιολικής ενέργειας).

⁴ WindEurope (2023), Wind Energy in Europe-2022 Statistics and the outlook for 2023-2027 (Αιολική ενέργεια στην Ευρώπη — Στατιστικά στοιχεία του 2022 και προοπτικές για την περίοδο 2023-2027).

βιομηχανία της αιολικής ενέργειας της ΕΕ μπορεί να συνεχίσει να διαδραματίζει καίριο ρόλο στην πράσινη μετάβαση.

Το σχέδιο δράσης καθορίζει μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν επειγόντως για την επίτευξη αυτού του στόχου. Το σχέδιο δράσης θα στηρίξει επίσης έμμεσα άλλους τομείς καθαρής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας της ηλιακής ενέργειας, δεδομένου ότι αρκετές από τις προτεινόμενες δράσεις αφορούν όλες τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Διαρθρώνεται σε **έξι βασικούς πυλώνες συντονισμένης δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών και της βιομηχανίας**: i) επίσπευση της ανάπτυξης μέσω αυξημένης προβλεψιμότητας και ταχύτερης αδειοδότησης· ii) βελτίωση του σχεδιασμού των δημοπρασιών· iii) πρόσβαση σε χρηματοδότηση· iv) δημιουργία δίκαιου και ανταγωνιστικού διεθνούς περιβάλλοντος· v) δεξιότητες· και vi) συμμετοχή της βιομηχανίας και δεσμεύσεις των κρατών μελών.

2. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΗΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η αιολική ενέργεια, τόσο η χερσαία (92 % της εγκατεστημένης αιολικής ισχύος) όσο και η υπεράκτια, αποτελεί ήδη κεντρικό πυλώνα του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειάς μας. Το 2022, παρείχε κατά μέσο όρο το 16 % της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε στην ΕΕ, συχνά δε υπερβαίνει το 30 % ημερησίως⁵. Οι τεχνολογίες για την αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας που αναπτύσσονται και επεκτείνονται στην Ευρώπη έχουν καταστεί σημαντικά

⁵ Δεδομένα του ΕΔΔΣΜ-ηλ.

φθηνότερες τα τελευταία 10 έτη, χάρη στην καινοτομία και τις οικονομίες κλίμακας⁶. Σε πολλά μέρη της Ευρώπης, η αιολική ενέργεια είναι η φθηνότερη πηγή ηλεκτρικής ενέργειας⁷.

Μέχρι στιγμής, οι εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας που έχουν αναπτυχθεί στην ΕΕ παρέχονται κυρίως από την εσωτερική βιομηχανία κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας. Οι κύριοι Ευρωπαίοι κατασκευαστές αντιπροσώπευαν το 85 % της αγοράς αιολικής ενέργειας της ΕΕ (94 % στον υπεράκτιο τομέα)⁸. Η κατασκευή ανεμογεννητριών και των κατασκευαστικών στοιχείων τους (πτερύγια, αεροδυναμικά καλύμματα και πύργοι, κιβώτια ταχυτήτων, θεμέλια, υποσταθμοί, γεννήτριες κ.λπ.) εκτείνεται σε ολόκληρη την ΕΕ. Αυτό καθιστά τον τομέα της κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας σημαντικό πάροχο θέσεων εργασίας: εκτιμάται ότι το σύνολο του τομέα της αιολικής ενέργειας προσφέρει αριθμό άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας στην ΕΕ μεταξύ 240 000 και 300 000, ενώ περίπου 45 000 θέσεις εργασίας (το 28 % των άμεσων θέσεων εργασίας) βρίσκονται σε κατασκευαστές ανεμογεννητριών και κατασκευαστικών στοιχείων⁹.

Οι ευρωπαϊκές εταιρείες κατέχουν σημαντικό μερίδιο της επεκτεινόμενης παγκόσμιας αγοράς εξοπλισμού αιολικής ενέργειας. Ωστόσο, το μερίδιο αυτό μειώθηκε από 42 % το 2020 σε 35 % το 2022¹⁰. Σε μεγάλο βαθμό, αυτό οφείλεται στην ταχεία ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας στην Κίνα, η οποία βασίζεται κυρίως στον αναπτυσσόμενο εγχώριο κατασκευαστικό τομέα της. Από τις 10 μεγαλύτερες εταιρείες κατασκευής ανεμογεννητριών στον κόσμο (που καλύπτουν πάνω από το 80 % της ζήτησης για ανεμογεννήτριες παγκοσμίως), οι 4 έχουν την έδρα τους στην ΕΕ, ενώ οι 4 βρίσκονται στην Κίνα.

Οι Ευρωπαίοι φορείς εκμετάλλευσης και ανάπτυξης έργων αιολικής ενέργειας δραστηριοποιούνται επίσης παγκοσμίως, αλλά, σε αντίθεση με τους κατασκευαστές εξοπλισμού αιολικής ενέργειας, κατέγραψαν σημαντικά κέρδη το 2022 και τα προηγούμενα έτη. Ωστόσο, τα προβλήματα των κατασκευαστών της ΕΕ επιβαρύνουν όλο και περισσότερο τις επιδόσεις των φορέων εκμετάλλευσης αιολικής ενέργειας της ΕΕ, με αποτέλεσμα, για παράδειγμα, καθυστερήσεις σε έργα ή εγκατάλειψη έργων. Επιπλέον, οι κατασκευαστές της ΕΕ αντιμετωπίζουν όλο και περισσότερα εμπόδια πρόσβασης στις ξένες αγορές.

Η βιομηχανία της αιολικής ενέργειας αντιμετωπίζει επίσης πρόβλημα πρόσβασης σε πρώτες ύλες, όπως ο χαλκός, τα ορυκτά σπανίων γαιών, ο χάλυβας, το νικέλιο, το υαλόνημα και το πυρίτιο. Η Ευρώπη εξαρτάται από τρίτες χώρες όσον αφορά την προμήθεια αυτών των υλικών, για τα οποία η ζήτηση αυξάνεται με την ανάπτυξη του τομέα παγκοσμίως και για τα οποία οι τιμές υπόκεινται σε αστάθεια.

⁶ Irena (2023), Renewable power generation costs in 2022 (Κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές το 2022).

⁷ Georgakaki, A et al. (2022) - Clean energy Technology Observatory Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the European Union – 2022 Status Report (Παρατηρητήριο Τεχνολογίας Καθαρής Ενέργειας — Συνολική στρατηγική ανάλυση των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση — Έκθεση προόδου 2022).

⁸ SWD(2023) 68 final της 23ης Μαρτίου 2023.

⁹ Telsnig, T. et al. Clean Energy Technology Observatory: Wind Energy in the European Union – 2022 Status Report on Technology Development, Trends, Value Chains and Markets (Παρατηρητήριο Τεχνολογιών Καθαρής Ενέργειας: η αιολική ενέργεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση — Έκθεση προόδου του 2022 σχετικά με την τεχνολογική ανάπτυξη, τις τάσεις, τις αξιακές αλυσίδες και τις αγορές), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁰ SWD(2023) 68 final της 23ης Μαρτίου 2023.

3. ΚΥΡΙΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Παρά τη συνολικά θετική εξέλιξη στο παρελθόν, η ευρωπαϊκή βιομηχανία αιολικής ενέργειας αντιμετωπίζει σήμερα σημαντικά προβλήματα. Οι παράγοντες στους οποίους οφείλονται οι δυσκολίες των κατασκευαστών εξοπλισμού αιολικής ενέργειας της ΕΕ όσον αφορά την άσκηση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων μπορούν να χωριστούν σε πέντε κύριες κατηγορίες.

Πρώτον, η υποχρησιμοποίηση των παραγωγικών ικανοτήτων λόγω της **ανεπαρκούς και αβέβαιης ζήτησης για ανεμογεννήτριες** στην ΕΕ. Επί του παρόντος, οι κατασκευαστές δεν έχουν επαρκή εικόνα της σχεδιαζόμενης ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας από τα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται δυσκολίες στον σχεδιασμό της παραγωγής και των επενδύσεων. Επιπρόσθετα, η μεταφορά μερών και κατασκευαστικών στοιχείων ανεμογεννητριών απαιτεί ειδική αδειοδότηση, η οποία διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, με αποτέλεσμα καθυστερήσεις στη μεταφορά τους από τον τόπο παραγωγής τους στα σχεδιαζόμενα αιολικά πάρκα.

Η υποχρησιμοποίηση οφείλεται επίσης κυρίως στην **αργή και σύνθετη αδειοδότηση** έργων ανανεώσιμης ενέργειας. Η βιομηχανία εκτιμά ότι 80 GW δυναμικότητας αιολικής ενέργειας υπόκεινται σε διαδικασίες αδειοδότησης σε ολόκληρη την ΕΕ, δυναμικότητα δηλαδή πέντε φορές μεγαλύτερη από τη συνολική ανάπτυξη αιολικής ενέργειας πέρυσι. Μεγάλο μέρος αυτής της δυναμικότητας βρίσκεται σε διαδικασία αδειοδότησης επί σειρά ετών λόγω αργών και αναποτελεσματικών διαδικασιών αδειοδότησης.

Δεύτερον, η **πρόσβαση στις πρώτες ύλες, ο υψηλός πληθωρισμός και οι τιμές των βασικών προϊόντων**¹¹, σε συνδυασμό με την περιορισμένη αντιστάθμιση κινδύνων από τους κατασκευαστές εξοπλισμού αιολικής ενέργειας έναντι της αστάθειας των τιμών των εισροών, έχουν υποβαθμίσει την οικονομική επάρκεια των κατασκευαστών. Το γεγονός αυτό επιδεινώθηκε από την αύξηση των επιτοκίων και τις δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Τρίτον, ο **σχεδιασμός εθνικών διαγωνισμών** για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συχνά δεν ανταμείβει δεόντως τα υψηλά περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα των ευρωπαϊκών προϊόντων, ούτε λαμβάνει υπόψη την ανάγκη για ανθεκτικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού, καθώς οι εν λόγω διαγωνισμοί βασίζονται αποκλειστικά ή κυρίως σε κριτήρια που αφορούν την τιμή. Αυτό ισχύει για τις περισσότερες δημοπρασίες, παρότι ορισμένα κράτη μέλη, π.χ. οι Κάτω Χώρες ή η Γαλλία, έχουν αρχίσει να θεσπίζουν κριτήρια που δεν αφορούν την τιμή. Ορισμένοι διαγωνισμοί για την υπεράκτια αιολική ενέργεια, όπως εκείνοι που διοργανώνονται βάσει «αρνητικών προσφορών χωρίς ανώτατο όριο», οδηγούν σε πολύ υψηλές προσφορές από τους φορείς εκμετάλλευσης. Αυτό, σε συνδυασμό με τις περιπτώσεις στις οποίες ελλείπουν επαρκείς κυρώσεις για τη μη εκτέλεση έργων, αυξάνει τον κίνδυνο για την πλήρη και έγκαιρη υλοποίηση των έργων. Επιπλέον, υπάρχει μεγάλη ανομοιογένεια στον σχεδιασμό των δημοπρασιών σε ολόκληρη την ΕΕ. Συνολικά, αυτό

¹¹ Έκθεση Rystad (2023), The State of the European Wind Energy Supply Chain (Η κατάσταση της ευρωπαϊκής αλυσίδας εφοδιασμού αιολικής ενέργειας).

περιπλέκει τον προγραμματισμό των επενδύσεων από τους κατασκευαστές, επηρεάζει τη σταθερότητα των γραμμών παραγωγής και μειώνει τα οφέλη των οικονομιών κλίμακας¹².

Τέταρτον, η **πίεση από διεθνείς ανταγωνιστές** στον τομέα της κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας στην ΕΕ έχει αυξηθεί. Για παράδειγμα, το εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ με την Κίνα στον τομέα της αιολικής ενέργειας ήταν αρνητικό, με ιστορικά υψηλό έλλειμμα της τάξεως των 462 εκατ. EUR το 2022¹³. Η Κίνα αποτελεί σημαντικό προμηθευτή πρώτων υλών και κατασκευαστικών στοιχείων για τους ενωσιακούς και παγκόσμιους κατασκευαστές, αλλά καθίσταται επίσης σοβαρή ανταγωνίστρια σε αγορές τρίτων χωρών, οι οποίες είναι σημαντικές για τις ευρωπαϊκές εταιρείες. Χάρη στις τιμές που είναι κατά μέσο όρο 20 % χαμηλότερες από τις αντίστοιχες τιμές των ομολόγων της από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ¹⁴ και, σύμφωνα με τη βιομηχανία, υποστηρίζονται ορισμένες φορές από ελκυστικές προθεσμιακές πληρωμές, η παρουσία κινεζικών εταιρειών στο εξωτερικό αυξάνεται σταθερά. Παρόλο που ο ανταγωνισμός τονώνει την καινοτομία και προωθεί τη βελτίωση των προϊόντων, οι άνισοι όροι ανταγωνισμού θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τους κατασκευαστές εξοπλισμού αιολικής ενέργειας της ΕΕ και να μειώσουν ακόμη και την ανταγωνιστικότητά τους στην αγορά της ΕΕ.

Οι Κινέζοι κατασκευαστές έχουν επίσης επωφεληθεί από τα κάθετα ολοκληρωμένα επιχειρηματικά μοντέλα με βραχύτερες αλυσίδες εφοδιασμού λόγω της κυριαρχίας της Κίνας στην παραγωγή χάλυβα και στις πρώτες ύλες, καθώς και, ενδεχομένως, από τις ιδιαίτερα ελκυστικές οικονομικές συνθήκες. Όλα αυτά υπονομεύουν σοβαρά την ικανότητα των εταιρειών της ΕΕ να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις.

Και πέμπτον, η **διαθεσιμότητα ειδικευμένων εργαζομένων** στον τομέα κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας μπορεί να επηρεάσει την ταχύτητα αύξησης της ευρωπαϊκής παραγωγικής ικανότητας¹⁵. Ειδικότερα στην υπεράκτια αιολική ενέργεια, είναι δύσκολο να βρεθούν ειδικευμένοι χειριστές πλοίων, γερανών ή βαρέων ανελκυστήρων. Η βιομηχανία θα απαιτήσει περισσότερους εργαζομένους, συμπεριλαμβανομένων μηχανικών και τεχνιτών.

Εκτιμάται ότι η ευρωπαϊκή βιομηχανία κατασκευής μπορεί να καλύψει το μεγαλύτερο μέρος της τρέχουσας ζήτησης για ανεμογεννήτριες στην ΕΕ¹⁶. Ωστόσο, προκειμένου να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους σε μια αναπτυσσόμενη αγορά που καθοδηγείται από τις φιλοδοξίες της ΕΕ για χερσαία και υπεράκτια αιολική ενέργεια, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές εξοπλισμού αιολικής ενέργειας θα πρέπει να αυξήσουν ταχέως τις παραγωγικές ικανότητές τους. Εάν αυτό δεν συμβεί, θα μπορούσαν σύντομα να δημιουργηθούν προβλήματα στον εφοδιασμό, που θα οδηγούσαν είτε σε βραδύτερη ανάπτυξη είτε σε αύξηση των εισαγωγών για την κάλυψη του κενού.

¹² Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ταχεία ανάπτυξη των ανεμογεννητριών, η οποία υποχρεώνει τους κατασκευαστές να προσαρμόζουν συνεχώς τις γραμμές παραγωγής τους με νέες επενδύσεις.

¹³ JRC, Clean Energy Technologies Observatory Report 2023 (Εκθεση Παρατηρητηρίου Τεχνολογιών Καθαρής Ενέργειας 2023), υπό έκδοση.

¹⁴ Δεδομένα BloombergNEF (2023) <https://about.bnef.com/blog/cost-of-clean-energy-technologies-drop-as-expensive-debt-offset-by-cooling-commodity-prices/>.

¹⁵ Βλ. ετήσια έκθεση του 2023 σχετικά με την ανταγωνιστικότητα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας (θα δημοσιευθεί στις 25 Οκτωβρίου 2023).

¹⁶ Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Αιολικής Ενέργειας (GWEC), η Ευρώπη στο σύνολό της διαθέτει περίπου 30 GW παραγωγικής ικανότητας ανεμογεννητριών.

4. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΜΕΧΡΙ ΣΤΙΓΜΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Επιτροπή έχει ήδη προτείνει πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση ορισμένων από τα βασικά ζητήματα που αντιμετωπίζει η βιομηχανία κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας της ΕΕ.

Η **αναθεωρημένη οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (RED)¹⁷** θέτει ως ελάχιστο δεσμευτικό στόχο το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας να ανέρχεται σε 42,5 % έως το 2030, με φιλοδοξία την επίτευξη του 45 %. Η εν λόγω οδηγία καθορίζει την πορεία προς την ταχεία επίσπευση της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη άλλα ζητήματα πολιτικής, όπως η πολλαπλή χρήση γης, θα απαιτήσει δε μαζική επέκταση των έργων ανανεώσιμης ενέργειας, γεγονός που θα οδηγήσει στη ζήτηση, μεταξύ άλλων, εξοπλισμού αιολικής ενέργειας.

Για να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας βραχυπρόθεσμα, η Επιτροπή πρότεινε έναν **κανονισμό έκτακτης ανάγκης σχετικά με την αδειοδότηση¹⁸**, ο οποίος απλουστεύει και συντομεύει τις διαδικασίες αδειοδότησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων και της ανανέωσης ενεργειακής πηγής. Ο κανονισμός ισχύει από το τέλος του 2022 και πρόκειται να λήξει στα μέσα του 2024. Η Επιτροπή έχει επίσης λάβει μέτρα για την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών αδειοδότησης για τη μεταφορά κατασκευαστικών στοιχείων ανεμογεννητριών, για τα οποία απαιτούνται επί του παρόντος διάφορες άδειες για τη χρήση αυτοκινητοδρόμων ακόμη και εντός του ίδιου κράτους μέλους¹⁹.

Η εφαρμογή του κανονισμού ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών, έχει ωστόσο αποφέρει ήδη τα πρώτα αποτελέσματα. Για παράδειγμα, μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού, στη Γερμανία εκδόθηκε πρωτοφανής όγκος νέων αδειών το 2023 και το ποσοστό ανανέωσης της ενεργειακής πηγής αυξήθηκε σε 34 %, το υψηλότερο των τελευταίων εννέα ετών. Η αναθεωρημένη **οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**, όταν εφαρμοστεί, θα απλουστεύσει και θα συντομεύσει τις διαδικασίες αδειοδότησης με πιο ολοκληρωμένο και διαρθρωτικό τρόπο. Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη συνοδεύουν αυτή την κανονιστική αναθεώρηση με μεταρρυθμίσεις αδειοδότησης που περιλαμβάνονται στα οικεία σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μεταξύ άλλων στα προσφάτως εγκριθέντα κεφάλαια για το REPowerEU. Ο κανονισμός για το **Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης (TSI)²⁰** προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν, είτε μέσω αυτόνομων είτε μέσω πολυκρατικών έργων, τεχνική εμπειρογνωσία για την επίσπευση της αδειοδότησης αιολικής ενέργειας. Έξι κράτη μέλη έχουν ήδη αξιοποιήσει αυτό το μέσο στήριξης για την επίσπευση της αδειοδότησης. Η εγκριθείσα αναθεώρηση του κανονισμού για τα **διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας (ΔΕΔ-Ε)²¹** περιλαμβάνει επίσης τον εξορθολογισμό των διατάξεων αδειοδότησης για τα διασυνοριακά έργα υποδομών, όπως οι υπεράκτιες υβριδικές διασυνδέσεις. Το πλαίσιο ΔΕΔ-Ε συμβάλλει επίσης στην υλοποίηση ή την εκκίνηση βασικών διασυνοριακών έργων

¹⁷ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [COM(2021) 557 final].

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2577 του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας (ΕΕ L 335 της 29.12.2022 σ. 36).

¹⁹ Πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 96/53/ΕΚ σχετικά με τον καθορισμό των μέγιστων επιτρεπόμενων βαρών και διαστάσεων [COM(2023) 445].

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022.

υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρηματοδοτική στήριξη του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» για τον τομέα της ενέργειας.

Η **μεταρρυθμιστική** πρόταση για τον **σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (EMD)**²² αποσκοπεί στην παροχή σταθερών επενδυτικών μηνυμάτων για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσω της προώθησης σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων μέσω συμβάσεων επί διαφοράς (CfD) και συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΑΗΕ). Ταυτόχρονα, η πρόταση θεσπίζει κανόνες για τη δημιουργία ενός πιο ευέλικτου συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας που μπορεί να επισπεύσει την ενσωμάτωση μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια.

Εξετάζοντας συγκεκριμένα τον κατασκευαστικό τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένης της αιολικής ενέργειας, η Επιτροπή υποστήριξε σημαντικά την ανθεκτικότητά του με το **βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας** και τις προτάσεις για μια **πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών (NZIA)** και μια **πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες (CRMA)**²³. Ειδικότερα, η πρόταση NZIA εισάγει κριτήρια βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας στις δημόσιες συμβάσεις και τις δημοπρασίες για τη στήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, θα επισπεύσει την αδειοδότηση για τη δημιουργία εγκαταστάσεων κατασκευής, θα ενισχύσει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανεπίδραση και θα προωθήσει την καινοτομία και τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών. Η πρόταση CRMA αποσκοπεί στην ενίσχυση της αξιακής αλυσίδας των κρίσιμων πρώτων υλών, ορισμένες από τις οποίες χρησιμοποιούνται από τη βιομηχανία της αιολικής ενέργειας, προωθώντας την κυκλική οικονομία —μια ουσιαστική προσέγγιση για τη μείωση της εξάρτησης από τις πρώτες ύλες— με παράλληλη ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η αναθεωρημένη στρατηγική της ΕΕ για τη ναυτιλιακή ασφάλεια²⁴ αντιμετωπίζει τις απειλές κατά των κρίσιμων θαλάσσιων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, και βελτιώνει την επιτήρηση, την προστασία και την ανθεκτικότητα των υποδομών από συμβατικές και υβριδικές επιθέσεις, καθώς και κυβερνοεπιθέσεις.

Για τη στήριξη των απαιτούμενων επενδύσεων, η Επιτροπή, εκτός από τις δυνατότητες στήριξης βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις, εισήγαγε επίσης μια νέα ενότητα στο **προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης (TCTF)**, η οποία επιτρέπει, έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, επενδυτικές ενισχύσεις στον τομέα κατασκευής στρατηγικού εξοπλισμού για τη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των ανεμογεννητριών, καθώς και των βασικών κατασκευαστικών στοιχείων τους και των σχετικών κρίσιμων πρώτων υλών²⁵. Με βάση τη νέα αυτή ενότητα, ορισμένα κράτη μέλη θεσπίζουν καθεστώτα στήριξης για την επέκταση της παραγωγής καθαρής τεχνολογίας. Από τον Μάρτιο του 2023, η Επιτροπή ενέκρινε καθεστώτα που έχουν θεσπιστεί από διάφορα κράτη μέλη με συνολικό προϋπολογισμό περίπου 6,9 δισ. EUR και αξιολογεί επί του παρόντος πρόσθετα καθεστώτα.

²² COM(2023) 148 final της 14ης Μαρτίου 2023.

²³ Αντίστοιχα: COM(2023) 62 final της 1ης Φεβρουαρίου 2023, COM(2023) 161 της 16ης Μαρτίου 2023 και COM(2023) 160 της 16ης Μαρτίου 2023.

²⁴ Κοινή ανακοίνωση σχετικά με την επικαιροποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη ναυτιλιακή ασφάλεια και του σχεδίου δράσης της: «Βελτιωμένη στρατηγική της ΕΕ για τη ναυτιλιακή ασφάλεια όσον αφορά τις εξελισσόμενες απειλές στη θάλασσα» [JOIN(2023) 8 final].

²⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής 2023/C 101/03.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να στηρίζουν τον τομέα της αιολικής ενέργειας βάσει της γενικής απαλλαγής κατά κατηγορία²⁶, του πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία²⁷, των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας²⁸, και των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα²⁹.

Τον Ιούνιο του 2023, η Επιτροπή πρότεινε την **πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP)** για τη στήριξη των επενδύσεων σε κρίσιμες και αναδυόμενες τεχνολογίες που σχετίζονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση³⁰. Η STEP θα καταστήσει δυνατή τη διοχέτευση τόσο της υφιστάμενης όσο και της πρόσθετης χρηματοδότησης της ΕΕ στο πλαίσιο ορισμένων προγραμμάτων της ΕΕ σε τεχνολογικούς τομείς ζωτικής σημασίας για την ηγετική θέση της Ευρώπης, ιδίως στην παραγωγή καθαρής τεχνολογίας, συμβάλλοντας έτσι στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για επενδύσεις σε ολόκληρη την ενιαία αγορά.

Τα προγράμματα δαπανών της ΕΕ προσφέρουν ευκαιρίες στήριξης στη βιομηχανία της αιολικής ενέργειας. Το **Ταμείο Καινοτομίας**, το οποίο μπορεί να στηρίζει την κλιμάκωση καινοτόμων κατασκευαστικών έργων, έχει επιλέξει από το 2020 έξι έργα αιολικής ενέργειας για συνολική στήριξη ύψους 150 εκατ. EUR. Η τελευταία πρόσκληση υποβολής προτάσεων έργων μεγάλης κλίμακας³¹ περιλάμβανε ειδικό πλαίσιο για την παραγωγή καθαρής τεχνολογίας, προγραμματίζονται δε περαιτέρω προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Ορισμένα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για να στηρίζουν τη δημιουργία βιομηχανικής ικανότητας για τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Τα υφιστάμενα ΣΑΑ προβλέπουν μέτρα για την ανάπτυξη έως και 15,9 GW πρόσθετης δυναμικότητας αιολικής και ηλιακής ενέργειας³², με δέσμευση έως και 5,6 δισ. EUR για έργα που σχετίζονται με την αιολική και την ηλιακή ενέργεια. Τα μέτρα που επικεντρώνονται ειδικά στην αιολική ενέργεια περιλαμβάνουν την κατασκευή υπεράκτιων ή χερσαίων αιολικών πάρκων και συναφών υποδομών, όπως ενεργειακές νησίδες ή υποδομές υπεράκτιων τερματικών σταθμών.

Επιπλέον, οι επενδύσεις στον τομέα της κατασκευής και της ανάπτυξης μπορούν να υποστηριχτούν από το πρόγραμμα **InvestEU**, στο πλαίσιο του οποίου έχουν εγκριθεί μέχρι στιγμής δάνεια άνω των 1,8 δισ. EUR από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για έργα αιολικής ενέργειας. Το ερευνητικό πρόγραμμα **«Ορίζων Ευρώπη»** παρείχε περίπου

²⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.

²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).

²⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας» (C/2022/481).

²⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01).

³⁰ COM(2023) 335 final της 20ής Ιουνίου 2023.

³¹ https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund/calls-proposals/large-scale-calls_el

³² Τα περισσότερα από τα μέτρα που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΣΑΑ έχουν κοινούς στόχους ανάπτυξης που καλύπτουν τόσο την ηλιακή όσο και την αιολική ενέργεια χωρίς διαχωρισμό ανά είδος τεχνολογίας.

250 εκατ. EUR σε θέματα που σχετίζονται με την αιολική ενέργεια. Το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης στηρίζουν την καινοτομία, τη δημιουργία βιομηχανικής ικανότητας, ιδίως στις ΜΜΕ, και την ανάπτυξη στον τομέα της αιολικής ενέργειας, βάσει εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Μόνο η στήριξη της ανάπτυξης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής αναμένεται να υπερβεί τα 580 εκατ. EUR κατά την περίοδο 2021-2027, φθάνοντας συνολικά τα 819 εκατ. EUR, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών συνεισφορών.

Η Επιτροπή υποστήριξε επίσης τη δημιουργία της **μεγάλης κλίμακας σύμπραξης δεξιοτήτων**. Η σύμπραξη αυτή καθοδηγείται από τα ενδιαφερόμενα μέρη και αποσκοπεί στη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις ανάγκες για δεξιότητες στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στη συμβολή στην παροχή κατάλληλων δεξιοτήτων και στην παροχή καθοδήγησης και συστάσεων προς τις δημόσιες αρχές.

Παράλληλα με το εν λόγω σχέδιο δράσης, η Επιτροπή εκδίδει ανακοίνωση σχετικά με την υλοποίηση της στρατηγικής για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η οποία περιλαμβάνει σειρά δράσεων ειδικά για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

5. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ωστόσο, θα πρέπει να γίνουν περισσότερες προσπάθειες για τη στήριξη του ευρωπαϊκού τομέα αιολικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, το παρόν ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την αιολική ενέργεια, το οποίο βασίζεται στις δράσεις που έχει ήδη αναλάβει η Επιτροπή, περιλαμβάνει πρόσθετες δράσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν. Τα μέτρα αυτά διαρθρώνονται σε 6 βασικούς πυλώνες: i) επίσπευση της ανάπτυξης μέσω αυξημένης προβλεψιμότητας και ταχύτερης αδειοδότησης, ii) βελτίωση του σχεδιασμού των δημοπρασιών, iii) πρόσβαση σε χρηματοδότηση, iv) δημιουργία δίκαιου και ανταγωνιστικού διεθνούς περιβάλλοντος, v) δεξιότητες και vi) συμμετοχή της βιομηχανίας και δεσμεύσεις των κρατών μελών.

I. ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕΣΩ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΑΧΥΤΕΡΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αποδέσμευση υφιστάμενων έργων που βρίσκονται στο στάδιο της αδειοδότησης και η επίσπευση νέων έργων απαιτούν αποτελεσματικότερες και διαφανέστερες διαδικασίες αδειοδότησης, καλύτερη στελέχωση και κατάρτιση των εθνικών αρχών αδειοδότησης και ταχύτερη εφαρμογή του νέου κανονιστικού πλαισίου για την αδειοδότηση. Για την αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων, η Επιτροπή θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη της ψηφιοποίησης της διαδικασίας αδειοδότησης σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η καλύτερη ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις υφιστάμενες πρακτικές για την εξασφάλιση της αποδοχής των τοπικών κοινοτήτων θα προσδώσει επίσης πρόσθετη αξία στη διαδικασία.

Συνολικά, στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, τα κράτη μέλη πρότειναν μέτρα ύψους 31 εκατ. EUR για τη στήριξη των εθνικών αρχών αδειοδότησης. Εν προκειμένω αναμένεται περαιτέρω ενίσχυση με πρόσθετα μέτρα μέσω των κεφαλαίων για το RepowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών μελών.

Επιπλέον, παρά τις ειδικές ισχύουσες νομικές διατάξεις³³, ο λεπτομερής σχεδιασμός των δημοπρασιών για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι σε πολλά κράτη μέλη είτε αναξιόπιστος είτε ελλιπής. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενότερα με τα κράτη μέλη ώστε να διασφαλίσει τον διαφανή σχεδιασμό των δημοπρασιών για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και, εάν αυτό δεν επαρκεί, θα αναλάβει δράση για να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Τέλος, απουσιάζουν πολιτικές για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας μέσω συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι ασαφείς προοπτικές σχετικά με τον όγκο ανάπτυξης κατά τα επόμενα έτη ωθούν τους κατασκευαστές της ΕΕ να συγκρατούν την επέκταση της παραγωγής και της παραγωγικής ικανότητάς τους. Ο πληρέστερος και λεπτομερέστερος προγραμματισμός των δημοπρασιών θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη της βιομηχανίας όσον αφορά τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες επιχειρηματικές ευκαιρίες.

Δράση 1: Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν για να επισπεύσουν την αδειοδότηση. «Accele-RES» — επίσπευση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και της εφαρμογής της αναθεωρημένης οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Προσωρινό καθεστώς έκτακτης ανάγκης

Η Επιτροπή θα δρομολογήσει την πρωτοβουλία «Accele-RES», η οποία θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ειδικές δράσεις:

- **Η Επιτροπή θα δώσει προτεραιότητα στην επίσπευση της αδειοδότησης** δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην **ψηφιοποίηση** των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και στη στήριξη της ανάπτυξης της **κατάρτισης** για τις εθνικές αρχές αδειοδότησης. Η δράση αυτή θα υποστηριχτεί σε επιλεγμένα κράτη μέλη από τα κεφάλαια για το RepowerEU που περιλαμβάνονται στα οικεία σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν το **Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης (TSI)**³⁴ για την περαιτέρω στήριξη της ταχείας εφαρμογής των διατάξεων αδειοδότησης της οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.
- Πριν από το τέλος του έτους, η Επιτροπή θα δρομολογήσει **ένα ειδικό επιγραμμικό εργαλείο για τη στήριξη των κρατών μελών στη διαδικασία αδειοδότησης**. Το εργαλείο θα παρέχει, μεταξύ άλλων, απαντήσεις σε συχνά υποβαλλόμενες πρακτικές ερωτήσεις των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή των αναθεωρημένων διατάξεων αδειοδότησης.
- Για να στηρίξει την ταχεία εφαρμογή των κανόνων αδειοδότησης, η Επιτροπή θα παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη να καταρτίσουν λεπτομερή **σχέδια εφαρμογής** της αναθεωρημένης οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.
- Έως τον Απρίλιο του 2024, η Επιτροπή θα **επικαιροποιήσει τη σύσταση** σχετικά με την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας³⁵ και την **καθοδήγηση** σχετικά με τις ορθές πρακτικές για την επιτάχυνση των διαδικασιών

³³ Άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

³⁴ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_el

³⁵ Σύσταση της Επιτροπής C/2022/3219 final.

αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας και τη διευκόλυνση των συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας³⁶ που τη συνοδεύει, με περαιτέρω καθοδήγηση σε θέματα όπως η ανανέωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, η απλούστευση των περιβαλλοντικών διαδικασιών και η αδειοδότηση δικτύων, ανάλογα με τις ανάγκες. Η Επιτροπή θα εκδώσει επίσης κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον χαρακτηρισμό των περιοχών επιτάχυνσης για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας³⁷.

- Η Επιτροπή θα **αναβαθμίσει την άτυπη ομάδα εμπειρογνομόνων για την αδειοδότηση** σε ειδικό φόρουμ για την τακτική ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τον εντοπισμό των εμποδίων που απομένουν, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών φραγμών, που απαιτούν περαιτέρω δράση σε επίπεδο ΕΕ. Άλλα φόρουμ συνεργασίας με τα κράτη μέλη, όπως η **συντονισμένη δράση σχετικά με την οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (CA-RES)** και η **ειδική ομάδα για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς (SMET)** θα κινητοποιηθούν για τη στήριξη της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας³⁸.

Η Επιτροπή επανεξετάζει επί του παρόντος τον κανονισμό έκτακτης ανάγκης σχετικά με την αδειοδότηση στο πλαίσιο της τρέχουσας αξιολόγησης σχετικά με την ανάγκη παράτασης της ισχύος των κανονισμών έκτακτης ανάγκης. Ο κανονισμός επιταχύνει ήδη τις διαδικασίες αδειοδότησης στα κράτη μέλη, πριν από την αποτελεσματική μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της αναθεωρημένης οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (τα κράτη μέλη υποχρεούνται να μεταφέρουν ορισμένες από τις διατάξεις αυτές στο εθνικό τους δίκαιο έως την 1η Ιουλίου 2024). Διαπιστώνουμε ότι η αγορά ενέργειας έχει σταθεροποιηθεί σε σύγκριση με το 2022, αλλά η ΕΕ εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τις συνέπειες της ενεργειακής κρίσης. Παρόλο που η ετοιμότητά μας και η αρχιτεκτονική μας για την ασφάλεια του εφοδιασμού έχουν ενισχυθεί, εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι, όπως η διατάραξη στις εισαγωγές ενέργειας. Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και εξακολουθούν να είναι ασταθείς. Η ανάγκη να επισπευσθεί η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως της αιολικής ενέργειας, σε ολόκληρη την ΕΕ είναι μεγαλύτερη από ποτέ, καθώς συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού, στον εκτοπισμό των ορυκτών καυσίμων από το ενεργειακό μείγμα και στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων μας για το 2030.

Έως τον Νοέμβριο, η Επιτροπή θα υποβάλει την έκθεση με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω επανεξέτασης και θα εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει την παράταση προσωρινού καθεστώτος έκτακτης ανάγκης. Ένα τέτοιο προσωρινό καθεστώς θα αποφέρει απτά οφέλη στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και θα στείλει ένα ισχυρό μήνυμα στη βιομηχανία και τα κράτη μέλη σχετικά με την ανάγκη να επισπευσθεί επειγόντως η ανάπτυξη της αιολικής

³⁶ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη σχετικά με ορθές πρακτικές για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας και σχετικά με τη διευκόλυνση των συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που συνοδεύει το έγγραφο Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας και τη διευκόλυνση των συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας [SWD(2022) 0149 final].

³⁷ Τα κράτη μέλη πρέπει να χαρακτηρίσουν περιοχές επιτάχυνσης για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τουλάχιστον μία τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 15γ της αναθεωρημένης οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

³⁸ Η SMET θα συνεχίσει τις εργασίες της για την εξάλειψη των φραγμών που σχετίζονται με τη διαδικασία αδειοδότησης έργων αιολικής και ηλιακής ενέργειας. Θα υποστηρίξει επίσης την ανταλλαγή ορθών πρακτικών για την υπηρεσία μίας στάσης, την ψηφιακή αδειοδότηση, και τη σαφή πληροφόρηση και τις προθεσμίες.

ενέργειας και άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Για να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη και διαρθρωτική διατήρηση των ευνοϊκών συνθηκών που δημιουργεί ο κανονισμός έκτακτης ανάγκης, τα κράτη μέλη καλούνται να επισπεύσουν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της αναθεωρημένης οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Δράση 2: Τα κράτη μέλη θα ενισχύσουν την προβολή της δεξαμενής έργων αιολικής ενέργειας μέσω δεσμεύσεων για την αιολική ενέργεια, της δημοσίευσης των μεσοπρόθεσμων χρονοδιαγραμμάτων δημοπρασιών και των μακροπρόθεσμων σχεδίων για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα κράτη μέλη έχουν ήδη την υποχρέωση να δημοσιεύσουν το μακροπρόθεσμο πρόγραμμα σχετικά με την αναμενόμενη κατανομή της στήριξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το οποίο θα καλύπτει τουλάχιστον τα επόμενα πέντε έτη, και να θεσπίσουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα συμβάλουν επίσης στην απαιτούμενη ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας³⁹. Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα διασφαλίσει την προβολή και την προβλεψιμότητα των εθνικών σχεδίων για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διασφαλίζοντας την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και αναπτύσσοντας διαφανή ψηφιακά εργαλεία. Αυτό θα βοηθήσει τη βιομηχανία να προγραμματίσει καλύτερα τις επενδύσεις της στην παραγωγική ικανότητα, να αυξήσει την τραπεζική της ελκυστικότητα και να ενισχύσει την επιχειρηματική της προοπτική. Ορισμένα κράτη μέλη, όπως η Δανία ή η Πολωνία, επεξεργάζονται ήδη συγκεκριμένα προγράμματα υποβολής προσφορών για μεγάλες υπεράκτιες επενδύσεις.

Για τον σκοπό αυτόν:

- Η Επιτροπή θα δημιουργήσει μια διαδραστική **ψηφιακή πλατφόρμα της ΕΕ** στην οποία θα δημοσιεύεται ο προγραμματισμός των δημοπρασιών των κρατών μελών. Αυτό θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη προβολή των επικείμενων δημοπρασιών και των αναμενόμενων όγκων ανάπτυξης και θα παράσχει στις εταιρείες τη δυνατότητα να έχουν ένα **ενιαίο σημείο πληροφόρησης** για όλες τις δημοπρασίες που προγραμματίζονται στην ΕΕ.
- Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν ειδικές, συγκεκριμένες **δεσμεύσεις σχετικά με τους όγκους ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας** τουλάχιστον για την περίοδο 2024-2026, παρέχοντας σαφή και αξιόπιστη επισκόπηση της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας κατά τα επόμενα έτη, η οποία θα επισημοποιηθεί έως το τέλος του 2023. Οι δεσμεύσεις αυτές θα πρέπει να συμπληρώνουν τις φιλόδοξες δεσμεύσεις για την υπεράκτια ενέργεια που ανέρχονται σε 111 GW σε όλες τις θαλάσσιες λεκάνες της ΕΕ έως το 2030.

³⁹ Άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001: «Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν μακροπρόθεσμο πρόγραμμα με την αναμενόμενη κατανομή της στήριξης, το οποίο, ως πλαίσιο αναφοράς, καλύπτει τουλάχιστον τα επόμενα πέντε έτη, ή, στην περίπτωση περιορισμών του δημοσιονομικού σχεδιασμού, τα επόμενα τρία έτη, και περιέχει, κατά περίπτωση, το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, τη συχνότητα των διαδικασιών υποβολής προσφορών, αν συντρέχει περίπτωση, την αναμενόμενη δυναμικότητα και τον προϋπολογισμό ή τη μέγιστη μοναδιαία στήριξη που αναμένεται να διατεθεί, καθώς και, αν ισχύει, τις αναμενόμενες επιλέξιμες τεχνολογίες. Το εν λόγω χρονοδιάγραμμα επικαιροποιείται σε ετήσια βάση ή, όταν κρίνεται αναγκαίο, ανάλογα με τις πρόσφατες εξελίξεις της αγοράς ή την αναμενόμενη κατανομή της στήριξης».

- Η Επιτροπή θα ενισχύσει τη συνεργασία με τα κράτη μέλη, τους φορείς υλοποίησης έργων και τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων στο πλαίσιο των περιφερειακών Ομάδων Υψηλού Επιπέδου⁴⁰ για τον προσδιορισμό συγκεκριμένων, έτοιμων προς υλοποίηση έργων για αιολική ενέργεια και άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων διασυνοριακών έργων, και για τη στήριξη της ταχείας υλοποίησής τους. Ένα καλό παράδειγμα είναι η Ενεργειακή Συνεργασία των Βορείων Θαλασσών (NSEC), η οποία εξέδωσε κοινή δήλωση⁴¹ στην οποία καθορίζονται νέοι, φιλόδοξοι συνολικοί στόχοι για την επίτευξη τουλάχιστον 260 GW υπεράκτιας αιολικής ενέργειας έως το 2050, με ελάχιστους ενδιάμεσους στόχους τα 76 GW έως το 2030 και τα 193 GW έως το 2040. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει επίσης φόρουμ περιφερειακής συνεργασίας για τον συντονισμό του σχεδιασμού έργων υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και άλλων έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με περιφερειακό αντίκτυπο, όπως εξηγείται επίσης στην ανακοίνωση για τις υπεράκτιες δραστηριότητες.
- Τον Δεκέμβριο του 2023, μετά την αξιολόγηση των προσχεδίων των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ), η Επιτροπή θα εκδώσει **συστάσεις σχετικά με την αδειοδότηση και τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας**. Στα οικεία επικαιροποιημένα ΕΣΕΚ, τα οποία πρέπει να υπερβαίνουν τις ισχύουσες νομικές υποχρεώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν **ολοκληρωμένα 10ετή σχέδια** για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως αιολικής ενέργειας, με προοπτική για το 2040. Τα σχέδια θα πρέπει να περιλαμβάνουν στοχευμένες εγκατεστημένες δυναμικότητες και/ή ποσότητες ή παραγωγή, τα γενικά χαρακτηριστικά των έργων, πτυχές χωρικής κατανομής και ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος. Αυτό θα δώσει προβολή στη βιομηχανία κατασκευής, καθώς και στους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, ώστε να αναπτύξουν εγκαίρως τα αναγκαία δίκτυα για την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (μέσω σχεδίων ανάπτυξης δικτύων).

Δράση 3: Η Επιτροπή θα εγκρίνει σχέδιο δράσης για τη διευκόλυνση της δημιουργίας δικτύων

Μετά τη διάσκεψη του φόρουμ υψηλού επιπέδου για τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας τον Σεπτέμβριο του 2023, η Επιτροπή θα εγκρίνει **σχέδιο δράσης για τα δίκτυα** τον Νοέμβριο του 2023, το οποίο θα περιλαμβάνει τόσο τα επίπεδα μεταφοράς όσο και τα επίπεδα διανομής. Με βάση το πλαίσιο για τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας (ΔΕΔ-E), το σχέδιο δράσης θα συμβάλει ιδίως στην επίτευξη βασικών διασυνοριακών έργων υποδομής ηλεκτρικής ενέργειας που θα συμπεριληφθούν στον πρώτο κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος μετά την έγκριση του αναθεωρημένου κανονισμού σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας. Τα έργα αυτά θα είναι ζωτικής σημασίας για την ενσωμάτωση των αυξανόμενων ποσοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την προώθηση της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος.

Το σχέδιο δράσης θα περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης που παρακωλύουν την ενίσχυση και την επέκταση του δικτύου, συμπεριλαμβανομένου και του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους, καθώς και την κατασκευή. Τα εν λόγω μέτρα είναι ζωτικής σημασίας για την απεμπλοκή μεγαλύτερου αριθμού έργων χερσαίας και

⁴⁰ BEMIP, CESEC, Νοτιοδυτική Ευρώπη και NSEC.

⁴¹ https://energy.ec.europa.eu/system/files/2022-09/220912_NSEC_Joint_Statement_Dublin_Ministerial.pdf.

υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, την ενεργοποίηση επενδύσεων τόσο σε έργα αιολικής ενέργειας σε παράκτια κράτη μέλη όσο και σε υποδομές μεταφορών προς περικλειστές περιοχές στην Ευρώπη και, κατ' αυτόν τον τρόπο, για τη δημιουργία πρόσθετης ζήτησης για εξοπλισμό αιολικής ενέργειας. Το σχέδιο δράσης για τα δίκτυα θα διευκολύνει επίσης τις προληπτικές επενδύσεις για τη διασφάλιση της αναγκαίας ανάπτυξης δικτύου. Θα αποσκοπεί τόσο στην επίσπευση της ανάπτυξης νέων υποδομών με την αντιμετώπιση των εμποδίων που σχετίζονται με την αδειοδότηση, όσο και στη διασφάλιση της καλύτερης χρήσης του υφιστάμενου δικτύου, για παράδειγμα με την αύξηση της προβολής των υφιστάμενων δυναμικότητων.

II. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ

Ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη σχεδιάζουν τις δημοπρασίες τους για τη στήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας επηρεάζει την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και τα επενδυτικά μηνύματα που αποστέλλονται σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα. Τα καλά σχεδιασμένα αντικειμενικά, διαφανή, χωρίς διακρίσεις κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης που δεν αφορούν την τιμή, τα οποία ανταμείβουν προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και προωθούν τη βιομηχανική επέκταση, μπορούν να στηρίξουν καλύτερα μια καινοτόμο και ανταγωνιστική βιομηχανία κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας. Κριτήρια, όπως η μεγαλύτερη διάρκεια ζωής των εγκαταστάσεων, η περιεκτικότητα σε άνθρακα ή τα μέτρα κυκλικής οικονομίας, μειώνουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των αιολικών πάρκων και συμβάλλουν στη μείωση της εξάρτησής μας από κρίσιμες πρώτες ύλες. Η αντιμετώπιση του κινδύνου καθυστερήσεων ή μη εκτέλεσης των έργων παρέχει μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και βεβαιότητα στις εταιρείες και τους επενδυτές. Γενικότερα, η περαιτέρω εναρμόνιση των αρχών σχεδιασμού των δημοπρασιών των κρατών μελών θα μειώνει το κόστος των συναλλαγών και θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στη διασφάλιση ότι οι δημοπρασίες είναι κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό, διατηρώντας παράλληλα επαρκή περιθώρια ευελιξίας και καινοτομίας σε επίπεδο κρατών μελών. Η χρήση αυτών των στοιχείων στον σχεδιασμό των δημοπρασιών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον δημοσιονομικό αντίκτυπο για τα κράτη μέλη και την ανάγκη για απλότητα.

Δράση 4: Τα κράτη μέλη θα συμπεριλάβουν στις δημοπρασίες τους αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις ποιοτικά κριτήρια και μέτρα για τη μεγιστοποίηση του ποσοστού εκτέλεσης των έργων, υποστηριζόμενα από σύσταση και καθοδήγηση της Επιτροπής

Αμέσως μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης, η Επιτροπή θα ξεκινήσει διάλογο με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη βελτίωση, την απλούστευση και την εξασφάλιση συνοχής στον σχεδιασμό των δημοπρασιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που έχουν ως αποτέλεσμα καθυστερήσεις ή εγκατάλειψη έργων. Η αβεβαιότητα αυτή βλάπτει τους Ευρωπαίους παράγοντες της αγοράς αιολικής ενέργειας και τα κράτη μέλη και υπονομεύει την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ο διάλογος θα οδηγήσει στην έκδοση, το συντομότερο δυνατόν, **σύστασης και καθοδήγησης της Επιτροπής** που θα αποσκοπούν στην παροχή προτεινόμενων τυποποιημένων στοιχείων για τις δημοπρασίες, σε πλήρη συμπληρωματικότητα με την NZIA, καθώς και στη βελτίωση της ομοιομορφίας και της

αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού των δημοπρασιών. Μακροπρόθεσμα, η Επιτροπή θα είναι έτοιμη να διασφαλίσει έναν πιο ομοιόμορφο σχεδιασμό των δημοπρασιών καθιστώντας τις εν λόγω διατάξεις νομικά δεσμευτικές μέσω εκτελεστικής πράξης για την NZIA.

Η δράση αυτή θα περιλαμβάνει:

- υποβολή πρότασης για σύνολο αντικειμενικών, διαφανών και χωρίς διακρίσεις κριτηρίων προεπιλογής που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια (συμμόρφωση με τις οδηγίες NIS 1 και NIS 2) και τη διεθνή διαβίβαση δεδομένων, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και τις διεθνείς υποχρεώσεις, καθώς και άλλα κριτήρια, όπως η βιωσιμότητα / το περιβάλλον / η προστασία των θαλάσσιων λεκανών και η ικανότητα επίτευξης αποτελεσμάτων·
- ενίσχυση της σαφήνειας των κριτηρίων ανάθεσης που δεν αφορούν την τιμή, τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για την επιβράβευση της βιωσιμότητας, της καινοτομίας, της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος, των προϊόντων υψηλής ποιότητας και της συμβολής σε μια ανθεκτική αλυσίδα εφοδιασμού·
- διερεύνηση της κατάρτισης ενός ευρωπαϊκού κώδικα επιχειρηματικής δεοντολογίας που προωθεί, μεταξύ άλλων, τη διαφάνεια της αλυσίδας εφοδιασμού και θα μπορούσε να προταθεί για μελλοντικές δημοπρασίες αιολικής ενέργειας·
- ενίσχυση της κυβερνοανθεκτικότητας των αιολικών εγκαταστάσεων και των υποδομών με τις οποίες είναι συνδεδεμένες·
- διασφάλιση της πλήρους και έγκαιρης εκτέλεσης των έργων μέσω κατάλληλων κινήτρων. Εν προκειμένω θα πρέπει να συμπεριληφθούν ποινικές ρήτρες για τη μη εκτέλεση έργων και τιμαριθμική αναπροσαρμογή των τιμών, ώστε να βοηθηθεί η βιομηχανία να αντιμετωπίσει καλύτερα τις αυξήσεις του κόστους που οφείλονται στον πληθωρισμό·
- αξιολόγηση των συνεπειών των αρνητικών προσφορών και διερεύνηση λύσεων για την αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων στην ταχύτητα και την κλίμακα ανάπτυξης, καθώς και στην αξιακή αλυσίδα·
- Κατά τη συλλογή των δεσμεύσεων των κρατών μελών για τους όγκους ανάπτυξης αιολικής ενέργειας μεταξύ 2024-2026 και μετέπειτα, η Επιτροπή θα ζητήσει από τα κράτη μέλη να απαντήσουν αν προτίθενται να χρησιμοποιήσουν αρνητικές προσφορές, ιδίως αρνητικές προσφορές χωρίς ανώτατο όριο, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε πολύ υψηλές προσφορές για έργα αιολικής ενέργειας και να αυξήσουν τον κίνδυνο όσον αφορά την πλήρη και έγκαιρη υλοποίηση των εν λόγω έργων. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα ξεκινήσει διάλογο με τα κράτη μέλη σχετικά με το αν μπορεί να αποφευχθεί η εν λόγω δομή υποβολής προσφορών· και
- αντιμετώπιση των ανώτατων ορίων προσφοράς που οδηγούν σε χαμηλό αριθμό συμμετοχών σε δημοπρασίες.

Η δράση 4 αποσκοπεί στην επίτευξη ταχείων και απτών βελτιώσεων και μεγαλύτερης εναρμόνισης στον σχεδιασμό των δημοπρασιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ορισμένα από τα ζητήματα που προτίθεται να αντιμετωπίσει εξετάζονται με διαρθρωτικό τρόπο στις

προτάσεις για τον **σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (EMD)** και την **πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών (NZIA)**. Στο πλαίσιο αυτό, η **Επιτροπή καλεί τους συννομοθέτες να καταλήξουν ταχέως σε συμφωνία σχετικά με τον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (έως το τέλος του 2023) και την πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών (έως τον Μάρτιο του 2024)**.

Η Επιτροπή θα στηρίζει τους συννομοθέτες στην εισαγωγή στην NZIA διατάξεων σχετικών με αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις κριτήρια προεπιλογής για τις δημοπρασίες και την ενίσχυση της χρήσης των κριτηρίων ανάθεσης που δεν αφορούν την τιμή, συμπεριλαμβανομένων ιδίως ζητημάτων που σχετίζονται με την επιχειρηματική δεοντολογία, την κυβερνοασφάλεια και την ασφάλεια των δεδομένων, καθώς και την ικανότητα πλήρους και έγκαιρης υλοποίησης του έργου.

Επιπλέον, εάν αποφασιστεί από τους συννομοθέτες, η Επιτροπή είναι έτοιμη να προτείνει ταχέως **εκτελεστική πράξη** για την NZIA ώστε να ενσωματωθούν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία οι βέλτιστες πρακτικές για τον σχεδιασμό των δημοπρασιών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να εξορθολογιστεί περαιτέρω ο σχεδιασμός των δημοπρασιών.

Οι διατάξεις του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με τη χρήση συμβάσεων επί διαφοράς και συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα μπορούσαν, όταν εγκριθούν, να στηρίξουν τη σταθερότητα των εσόδων στη βιομηχανία της αιολικής ενέργειας.

Δράση 5: Αντιμετώπιση των κινδύνων κυβερνοασφάλειας και των πτυχών προστασίας δεδομένων

Η Επιτροπή θα εντοπίσει τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας που αφορούν τις εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας και τις σχετικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων πτυχών προστασίας δεδομένων, προκειμένου να αξιολογήσει αν θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης με στόχο να τρωθεί η οικονομική ασφάλεια ή η ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια στην ΕΕ. Ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση θα διενεργηθούν στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνων υπό την καθοδήγηση της Επιτροπής με τον ύπατο εκπρόσωπο και την ομάδα συνεργασίας NIS, όπως αναφέρεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών⁴². Για τη συγκεκριμένη αυτή ανάλυση, και για να τροφοδοτήσει την ευρύτερη αξιολόγηση κινδύνου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει επίσης ομάδες εμπειρογνομόνων, όπως η νεοσυσταθείσα ομάδα εμπειρογνομόνων για την έξυπνη ενέργεια και η ομάδα εργασίας της για την κυβερνοασφάλεια, με εκπροσώπους της βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένων των πωλητών και των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εργασίες για την εκτίμηση κινδύνου μπορούν να βασιστούν στην πείρα από την τεχνολογία 5G και θα συμπληρώσουν τις υφιστάμενες υποδομές ασφάλειας και ιδίως τον **κώδικα δικτύου για την κυβερνοασφάλεια των διασυνοριακών ροών ηλεκτρικής ενέργειας** που προβλέπεται να εγκριθεί το πρώτο τρίμηνο του 2024. Τα αποτελέσματα θα μπορούσαν να στηρίξουν τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων

⁴² Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών (2023/C 20/01) (ΕΕ C 20 της 20.1.2023, σ. 1).

συμβάσεων και τον σχεδιασμό δημοπρασιών, την περαιτέρω χάραξη πολιτικής, καθώς και τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Η ανάλυση των κινδύνων κυβερνοασφάλειας θα έχει ευρύ πεδίο εφαρμογής και θα περιλαμβάνει επίσης τις εγκαταστάσεις.

Δράση 6: Η Επιτροπή θα αυξήσει τη χρήση στρατηγικών δημόσιων συμβάσεων στο πλαίσιο της Global Gateway

Τον Δεκέμβριο του 2021, η Επιτροπή δρομολόγησε τη στρατηγική Global Gateway μέσω της οποίας η ΕΕ επενδύει, στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», σε έργα καθαρής ενέργειας και υποδομών σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ άλλων για την αιολική ενέργεια. Η Επιτροπή θα προτείνει την αύξηση της χρήσης στρατηγικών δημόσιων συμβάσεων στο πλαίσιο της Global Gateway. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα διασφαλιστεί ότι τα έργα ανταποκρίνονται σε υψηλά περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση πρότυπα, θα δοθεί δε η δυνατότητα στους αναδόχους και τους παραγωγούς που πληρούν τα εν λόγω πρότυπα να παρουσιάσουν ένα βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο, με παράλληλη προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Για έργα που περιλαμβάνουν την ανάπτυξη στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, όπως οι τεχνολογίες αιολικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, κριτήρια όπως αυτά που περιλαμβάνονται στην NZIA, μόλις εγκριθούν, θα χρησιμεύσουν ως σημείο αναφοράς για τη συνεργασία με διεθνείς εταίρους. Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξετάσει την πιθανή εφαρμογή παρόμοιων απαιτήσεων στις δημόσιες συμβάσεις από ιδιωτικούς φορείς υλοποίησης έργων της Global Gateway.

III. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Το πληθωριστικό περιβάλλον με τις αυξήσεις των τιμών των πρώτων υλών, η αύξηση των επιτοκίων και η συχνή ανάγκη παροχής προκαταβολικών εγγυήσεων για την εξασφάλιση των συμβάσεων έχουν επιδεινώσει την πρόσβαση του τομέα της αιολικής ενέργειας σε χρηματοδότηση, τόσο για την κατασκευή όσο και για την ανάπτυξη. Ωστόσο, για να επιτευχθούν οι στόχοι της NZIA, η βιομηχανία της αιολικής ενέργειας χρειάζεται επενδύσεις ύψους 6 δισ. EUR στον τομέα της παραγωγικής ικανότητας. Στο πλαίσιο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU) και του πλαισίου της ΕΕ για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, η Επιτροπή εργάστηκε για τη θέσπιση κανόνων των κεφαλαιαγορών που να είναι ελκυστικοί για επενδύσεις από μακροπρόθεσμους επενδυτές, καθώς και μέτρων για την κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης προς περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες και ευκαιρίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η Επιτροπή συνειδητοποιεί πλήρως ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις θα είναι ζωτικής σημασίας για την εκπλήρωση των φιλοδοξιών του παρόντος σχεδίου δράσης και θα αναλάβει δράση στον τομέα αυτόν, παράλληλα με την κινητοποίηση ενωσιακών και άλλων πηγών δημόσιων επενδύσεων.

Δράση 7: Η Επιτροπή θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ

Η Επιτροπή θα επεκτείνει τη δυνατότητα στήριξης της παραγωγής αιολικής ενέργειας στο πλαίσιο του **Ταμείου Καινοτομίας**, ιδίως με τον διπλασιασμό του προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση έργων παραγωγής καθαρής τεχνολογίας σε 1,4 δισ. EUR, συμπεριλαμβανομένων έργων για την κατασκευή ανεμογεννητριών και των

κατασκευαστικών στοιχείων τους, στην επόμενη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, στις 23 Νοεμβρίου 2023.

Το Ταμείο Καινοτομίας διαθέτει συνολικά 40 δισ. EUR για την περίοδο 2020-2030⁴³. Στον συνολικό προϋπολογισμό του Ταμείου Καινοτομίας φέτος, ύψους 4 δισ. EUR, εκτός από το ειδικό θέμα της παραγωγής καθαρής τεχνολογίας, η καινοτόμος παραγωγή αιολικής ενέργειας και τα πιλοτικά έργα θα είναι επίσης επιλέξιμα στο πλαίσιο των άλλων θεμάτων της επικείμενης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων της 23ης Νοεμβρίου 2023. Σε περίπτωση που δύο ή περισσότερα έργα κριθούν εφάμιλλα, θα δοθεί προτεραιότητα σε έργα αιολικής ενέργειας στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης.

Για τη στήριξη των φορέων ανάπτυξης έργων και τη διασφάλιση της δημιουργίας μιας σταθερής δεξαμενής καινοτόμων έργων, τα έργα αιολικής ενέργειας θα πρέπει επίσης να έχουν προτεραιότητα για την παροχή βοήθειας ύψους 90 εκατ. EUR του Ταμείου Καινοτομίας για την ανάπτυξη έργων, η οποία θα παρασχεθεί σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων κατά τα επόμενα 3 έτη. Ο συμβουλευτικός κόμβος InvestEU παρέχει επίσης εξατομικευμένη συμβουλευτική στήριξη. Επιπλέον, ο συνδυασμός χρηματοδότησης από το Ταμείο Καινοτομίας και χρηματοδότησης που παρέχεται από την ΕΤΕπ και άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του **προγράμματος InvestEU**, μπορεί επίσης να στηρίξει έργα που έχουν ανατεθεί, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη τελικής επενδυτικής απόφασης.

Έως το τέλος του τρέχοντος έτους, η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την αιολική ενέργεια στο πλαίσιο του **αναθεωρημένου στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών (σχέδιο ΣΕΤ⁴⁴)**, παράλληλα με αυξημένη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα της κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας, ώστε οι σχετικές ευρωπαϊκές τεχνολογίες να διατηρήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, ιδίως σε θέματα που συνδέονται με την κυκλικότητα και τη βιωσιμότητα, τη βελτίωση των βιομηχανικών διαδικασιών και την ψηφιοποίηση.

Η STEP θα δημιουργήσει επίσης νέες ευκαιρίες για τη στήριξη επενδύσεων που αποσκοπούν στην επέκταση της παραγωγής καθαρών τεχνολογιών στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της αιολικής ενέργειας, οι οποίες θα μπορούσαν να ωφελήσουν ιδιαίτερα τις υπό μετάβαση και τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, καθώς και τις ανεπτυγμένες περιφέρειες στα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΠ κάτω του μέσου όρου της ΕΕ. Οι περιφέρειες αυτές θα επωφεληθούν από οικονομικά κίνητρα και μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων του **Ταμείου Συνοχής**, του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης** και του **Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης** για την παροχή στήριξης σε παραγωγικές επενδύσεις σε μεγάλες εταιρείες για επενδύσεις σε στρατηγικούς τομείς που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της STEP.

Δράση 8: Η ΕΤΕπ θα παράσχει εργαλεία ελαχιστοποίησης των κινδύνων και εγγυήσεις για τις εταιρείες αιολικής ενέργειας της ΕΕ

Τον Ιούλιο του 2023, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ενέκρινε τη δεύτερη δέσμη μέτρων REPowerEU. Η Τράπεζα ανακοίνωσε τη φιλοδοξία της να διπλασιάσει σχεδόν τον δανεισμό

⁴³ Με μέση τιμή ανθρακούχων εκπομπών 75 EUR ανά τόνο.

⁴⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του σχεδίου ΣΕΤ (θα εγκριθεί τον Οκτώβριο του 2023).

της συμβάλλοντας στο βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας και στην NZIA, ώστε να κινητοποιηθούν σωρευτικά περίπου 150 δισ. EUR σε 5 έτη. Το σχέδιο αυτό θα υποστηρίζεται εν μέρει από τον μηχανισμό εγγυήσεων InvestEU. Οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και συναφών ανάντη κατασκευαστικών στοιχείων, καθώς και πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας θα αποτελέσουν έναν από τους τομείς προτεραιότητας/δράσης της εν λόγω προσπάθειας. Εν προκειμένω θα περιλαμβάνεται η παραγωγική ικανότητα της ΕΕ στη βιομηχανία χερσαίας και υπεράκτιας αιολικής ενέργειας.

Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων εργάζονται επειγόντως από κοινού για τη δημιουργία ενός **ειδικού μέσου για την αντεγγύηση πιστωτικών ανοιγμάτων των εμπορικών τραπεζών** σε βασικούς προμηθευτές της βιομηχανίας της αιολικής ενέργειας, αυξάνοντας την πρόσβαση σε γραμμές προκαταβολών και εγγυήσεων καλής εκτέλεσης. Κοινός στόχος της Επιτροπής και της ΕΤΕπ είναι η δρομολόγηση του νέου μηχανισμού κατά τους επόμενους 3 έως 6 μήνες. Αυτό θα μετριάσει την οικονομική πίεση που προκύπτει από ένα αυξανόμενο βιβλίο εντολών που επιδεινώνεται από μακροοικονομικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων του αυξανόμενου πληθωρισμού, των επιτοκίων, καθώς και σημαντικών διαταράξεων στην αλυσίδα εφοδιασμού.

Η Επιτροπή πρότεινε επίσης, στο πλαίσιο της STEP, την αύξηση της εγγύησης της ΕΕ κατά 7,5 δισ. EUR μέσω ειδικού σκέλους του InvestEU, το οποίο θα αυξήσει την ικανότητα του Ομίλου ΕΤΕπ και άλλων εταιρών υλοποίησης να στηρίζουν τις επενδύσεις στην ανάπτυξη και την παραγωγή καθαρών και άλλων τεχνολογιών, μεταξύ άλλων για τον τομέα της αιολικής ενέργειας.

Οι εργασίες για την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των εξωτερικών χρηματοδοτικών εργαλείων —με τους οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων των κρατών μελών να συνεργάζονται με τους παρόχους αναπτυξιακής χρηματοδότησης, ιδίως στο πλαίσιο της Global Gateway— θα στηρίζουν, μεταξύ άλλων, έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της αιολικής ενέργειας.

Δράση 9: Τα κράτη μέλη θα αξιοποιήσουν πλήρως την ευελιξία που παρέχεται στο πλαίσιο των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις για την αξιακή αλυσίδα της αιολικής ενέργειας της ΕΕ

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που παρέχουν οι κανόνες του προσωρινού πλαισίου κρίσης και μετάβασης (TCTF) για τη στήριξη της κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας στην ΕΕ. Όσον αφορά ορισμένες ενότητες του TCTF που σχετίζονται με την κρίση και πρόκειται να λήξουν έως το τέλος του έτους, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη των κρατών μελών και σύντομα θα λάβει απόφαση σχετικά με την πιθανή παράτασή τους, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη διασφάλισης ισότιμων όρων ανταγωνισμού εντός της ΕΕ. Έως τα τέλη του 2025, είναι διαθέσιμες άλλες ενότητες που προορίζονται για τη στήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών και παρέχουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα επίτευξης της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της αιολικής ενέργειας, καθώς και τη δυνατότητα στήριξης στρατηγικών επενδύσεων για την κατασκευή του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για τη μετάβαση σε μηδενικές καθαρές εκπομπές, συμπεριλαμβανομένων των ανεμογεννητριών, των βασικών κατασκευαστικών στοιχείων τους και των σχετικών κρίσιμων πρώτων υλών.

Δράση 10: Η Επιτροπή θα ενισχύσει τον διάλογο με τους επενδυτές για την ενίσχυση της ελκυστικότητας των επενδύσεων στον τομέα της αιολικής ενέργειας της ΕΕ

Η Επιτροπή συνεργάζεται ενεργά με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως με τους μακροπρόθεσμους επενδυτές κεφαλαίων, στο πλαίσιο του διαλόγου με τους επενδυτές, για λύσεις που θα καταστήσουν τη βιομηχανία της αιολικής ενέργειας της ΕΕ πιο ανταγωνιστική όσον αφορά την προσέλκυση επενδύσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Τούτο θα συμβάλει στη μείωση της ανάγκης για δημόσια στήριξη. Δίνεται έμφαση στις ευκαιρίες και τα τρωτά σημεία του τομέα —επιχειρησιακά, χρηματοοικονομικά και ανταγωνιστικά—, καθώς και στους τρόπους ενίσχυσης των ισχυρών σημείων της Ευρώπης και αντιμετώπισης των αδυναμιών μας.

Ήδη εντός του 2023, η Επιτροπή θα διοργανώσει ειδικές συνεδριάσεις με μακροπρόθεσμους επενδυτές για την καλύτερη κατανόηση των κύριων εμποδίων που παρακωλύουν την ελκυστικότητα των επενδύσεων στον τομέα της αιολικής ενέργειας της ΕΕ και των βέλτιστων τρόπων αντιμετώπισής τους. Εν προκειμένω περιλαμβάνονται ευκαιρίες για τη διασφάλιση ταχύτερης πρόσβασης στην ιδιωτική χρηματοδότηση και ταχύτερης ανάπτυξής της, καθώς και συζητήσεις σχετικά με το επενδυτικό κλίμα στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένου ενός αποτελεσματικού και, όπου είναι δυνατόν, απλουστευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος για επενδύσεις στον τομέα της αιολικής ενέργειας.

IV. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η βιομηχανία κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας της ΕΕ απέδειξε ότι, υπό δίκαιους όρους, είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στις αγορές του εξωτερικού. Η ΕΕ θα πρέπει να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον ώστε η βιομηχανία της ΕΕ να ανταγωνίζεται, να καινοτομεί, να επενδύει και να εξάγει σε ξένες αγορές σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις.

Δράση 11: Η Επιτροπή θα διευκολύνει την πρόσβαση των κατασκευαστών της ΕΕ σε ξένες αγορές

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί το μεγάλο δίκτυο εμπορικών συμφωνιών της για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας αιολικής ενέργειας της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής των εν λόγω συμφωνιών⁴⁵. Η Επιτροπή αποδίδει επίσης μεγάλη σημασία στις **υπό εξέλιξη εμπορικές διαπραγματεύσεις** με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας επί σημαντικών κεφαλαίων για την ενέργεια και τις πρώτες ύλες, καθώς και επί άλλων σχετικών διατάξεων για τη βιομηχανία της αιολικής ενέργειας. Οι συμφωνίες αυτές βοηθούν τη βιομηχανία της αιολικής ενέργειας να διαφοροποιήσει και να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο των αλυσίδων εφοδιασμού της, καθώς και να αντιμετωπίσει τις στρατηγικές εξαρτήσεις, ιδίως από τις πρώτες ύλες και άλλα ενδιάμεσα προϊόντα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα **εντείνει περαιτέρω τις διαπραγματεύσεις για εμπορικές συμφωνίες** που θα ενισχύσουν τη θέση των εταιρειών της ΕΕ, μεταξύ άλλων στον τομέα της αιολικής ενέργειας, και θα διασφαλίσουν την απρόσκοπτη πρόσβαση σε ξένες αγορές. Οι βιομηχανικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών θα στηρίζουν επιπλέον την παρουσία των ευρωπαϊκών εταιρειών σε βασικές αγορές. Επιπλέον, η

⁴⁵ Οι εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ περιέχουν διατάξεις που απαγορεύουν τους περιορισμούς στις εισαγωγές και τις εξαγωγές, τις απαιτήσεις τοπικού περιεχομένου, καθώς και το άνοιγμα της πρόσβασης στις δημόσιες συμβάσεις.

Επιτροπή θα επιδιώξει στον τομέα αυτόν περισσότερες στρατηγικές συνεργασίες και πρωτοβουλίες στη γειτονία της ΕΕ.

Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης με τους εταίρους της στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) για την κατάρτιση του **εγχειριδίου κανόνων για τις επιδοτήσεις**, με σκοπό την αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά την κρατική παρέμβαση και την αποφυγή του ανταγωνισμού επιδοτήσεων που αυξάνει τις εμπορικές συγκρούσεις και υπονομεύει τη συνεργασία που απαιτείται για την επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για το κλίμα. Οι εργασίες προβλέπεται να ξεκινήσουν κατά την υπουργική διάσκεψη του ΠΟΕ τον Φεβρουάριο του 2024.

Το **μέσο για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις (ΙΡ)**⁴⁶ παρέχει στην ΕΕ μόχλευση για να πείσει τους εμπορικούς εταίρους της που δεν έχουν ακόμη αναλάβει δεσμεύσεις στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων [στη συμφωνία του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις (ΣΔΣ) ή σε διμερείς συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών] να ανοίξουν τις αγορές δημόσιων συμβάσεων στις επιχειρήσεις της ΕΕ. Εάν υπάρχουν τεκμηριωμένοι ισχυρισμοί από τη βιομηχανία της ΕΕ σχετικά με την περιορισμένη πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που σχετίζονται με την αιολική ενέργεια σε τρίτη χώρα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, η Επιτροπή μπορεί να κινήσει έρευνα ΙΡ με σκοπό το άνοιγμα της εν λόγω αγοράς σε φορείς εκμετάλλευσης της ΕΕ μέσω διαβούλευσης με την οικεία τρίτη χώρα. Το ΙΡ επιτρέπει επίσης στην ΕΕ να περιορίζει την πρόσβαση στις αγορές δημόσιων συμβάσεων της επιβάλλοντας αντίστοιχα μέτρα ΙΡ σε περίπτωση που η διαβούλευση που αναφέρεται ανωτέρω δεν οδηγήσει στο αναμενόμενο άνοιγμα της αγοράς της τρίτης χώρας.

Δράση 12: Προστασία της εσωτερικής αγοράς από στρεβλώσεις του εμπορίου και απειλές για την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ευρωπαϊκή βιομηχανία αιολικής ενέργειας, θα **παρακολουθεί στενά πιθανές αθέμιτες εμπορικές πρακτικές** προς όφελος των αλλοδαπών κατασκευαστών εξοπλισμού αιολικής ενέργειας. Εν προκειμένω θα περιλαμβάνεται αυστηρός έλεγχος της πιθανής επιδότησης των προϊόντων αιολικής ενέργειας που εισάγονται στην ΕΕ. Εάν δικαιολογείται, η Επιτροπή θα ενεργοποιεί τα μέσα εμπορικής άμυνας. Στον βαθμό που οι ξένες στρεβλωτικές επιδοτήσεις παρέχουν τη δυνατότητα στους κατασκευαστές εξοπλισμού αιολικής ενέργειας που τις λαμβάνουν να επιτύχουν σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ή σε συγκεντρώσεις στις οποίες συμμετέχουν εταιρείες-στόχοι της ΕΕ, **η ΕΕ θα χρησιμοποιεί επίσης τα μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό για τις ξένες επιδοτήσεις. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία αιολικής ενέργειας ενθαρρύνεται να υποβάλει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία.** Η Επιτροπή θα αξιολογήσει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με εικαζόμενες αθέμιτες πρακτικές που προβάλλει η βιομηχανία ή άλλες ανεξάρτητες πηγές.

Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τους κινδύνους για τις **κρίσιμες ενεργειακές υποδομές** κατά την εφαρμογή των οικείων μηχανισμών ελέγχου για λόγους ασφάλειας ή δημόσιας τάξης. Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει πλήρως τον μηχανισμό

⁴⁶ Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/1031 σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στις αγορές της Ένωσης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης άρχισε να ισχύει στις 29 Αυγούστου 2022.

συνεργασίας στο πλαίσιο του κανονισμού για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων⁴⁷ με στόχο την πρόληψη πιθανών απειλών κατά της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης που σχετίζονται με ξένες επενδύσεις στη βιομηχανία της αιολικής ενέργειας της ΕΕ.

Δράση 13: Ενίσχυση της τυποποίησης στον τομέα της αιολικής ενέργειας

Στο τρέχον στάδιο ανάπτυξης της βιομηχανίας αιολικής ενέργειας, τα τεχνικά πρότυπα αποτελούν καίριο μέσο για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας, τη μείωση του κόστους και την επιτάχυνση της διείσδυσης στην αγορά των τεχνολογιών χερσαίας και υπεράκτιας αιολικής ενέργειας σε χερσαίες και υπεράκτιες περιοχές. Μολονότι η Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (ΔΗΕ) έχει εγκρίνει ευρύ φάσμα προτύπων, τα οποία εγκρίνονται ως ευρωπαϊκά πρότυπα από τη CENELEC, πρόσθετα πρότυπα θα μπορούσαν να συμβάλουν στην περαιτέρω ενίσχυση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας του εξοπλισμού αιολικής ενέργειας και στην άρση των εμποδίων για την ανάπτυξή του σε ολόκληρη την ΕΕ. Ειδικότερα, η κυκλική οικονομία είναι σημαντική για τη διασφάλιση της στρατηγικής αυτονομίας σε έναν βασικό τομέα, όπως η βιομηχανία της αιολικής ενέργειας, με παράλληλη μείωση των περιβαλλοντικών της επιπτώσεων σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Τα εν λόγω πρότυπα θα μπορούσαν επίσης να ενισχύσουν το βιομηχανικό οικοσύστημα, ιδίως εάν συνδυαστούν με τις παράλληλες εργασίες για τον σχεδιασμό των δημοπρασιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η προώθηση της διαδικασίας τυποποίησης σε διεθνές επίπεδο και η εξασφάλιση της ενεργού συμμετοχής της ΕΕ θα στηρίξουν επίσης την ικανότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας αιολικής ενέργειας να ανταγωνίζεται καλύτερα όσον αφορά την ποιότητα με τους παγκόσμιους ανταγωνιστές.

Έως τα τέλη του 2023, θα αναληφθούν οι ακόλουθες δράσεις για την προώθηση της υιοθέτησης ενωσιακών και διεθνών προτύπων για τον τομέα της αιολικής ενέργειας:

- στο πλαίσιο του καθιερωμένου φόρουμ υψηλού επιπέδου για την ευρωπαϊκή τυποποίηση, μια ειδική συνεδρίαση εργασίας για την αιολική τεχνολογία θα προσδιορίσει τις κύριες ευρωπαϊκές και διεθνείς ανάγκες τυποποίησης, θα εντοπίσει τυχόν υφιστάμενα εμπόδια και θα ευαισθητοποιήσει τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία, ώστε να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των εμπειρογνομόνων τους σε δραστηριότητες καθορισμού προτύπων και
- η Επιτροπή θα ζητήσει από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης για τη στήριξη των στόχων της NZIA.

V. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν περίπου 100 000 πρόσθετες θέσεις εργασίας στον τομέα της αιολικής ενέργειας έως το 2030, ενώ οι σχετικές επενδύσεις σε δεξιότητες θα μπορούσαν να ανέλθουν σε περίπου 850 εκατ. EUR⁴⁸. Τον Μάρτιο του 2021 και τον Μάρτιο του 2023,

⁴⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση (ΕΕ L 791 της 21.3.2019, σ. 1).

⁴⁸ Έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Employment and Social developments in Europe. Addressing labour shortages and skills gaps in the EU» (Εργασιακές και κοινωνικές εξελίξεις στην Ευρώπη. Αντιμετώπιση των

εμπορικές ενώσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εκπρόσωποι εγκαταστατών καθαρών τεχνολογιών, πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης, ερευνητικά κέντρα και περιφερειακά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων ενδιαφερόμενων μερών από τη βιομηχανία αιολικής ενέργειας, με την υποστήριξη της Επιτροπής, δημιούργησαν μεγάλης κλίμακας συμπράξεις δεξιοτήτων για το βιομηχανικό οικοσύστημα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο πλαίσιο του συμφώνου για τις δεξιότητες. Οι συμπράξεις λειτουργούν, αλλά χρειάζονται περαιτέρω ανάπτυξη για την επίτευξη των στόχων τους.

Δράση 14: Μεγάλης κλίμακας συμπράξεις δεξιοτήτων για την ανανεώσιμη ενέργεια με σκοπό τον σχεδιασμό έργων που στηρίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της αιολικής ενέργειας

Οι μεγάλης κλίμακας συμπράξεις δεξιοτήτων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ενθαρρύνονται να προσδιορίσουν το συντομότερο δυνατόν τα προγράμματα και τις πρωτοβουλίες δεξιοτήτων της ΕΕ που προσφέρουν το καλύτερο πλαίσιο για την υλοποίηση έργων. Τα εν λόγω προγράμματα και πρωτοβουλίες οφείλουν να καθιστούν δυνατή τη χαρτογράφηση των αναγκών για δεξιότητες στον τομέα, την επανεξέταση των προφίλ εργασίας, την εκπόνηση και λειτουργία νέων ενοτήτων κατάρτισης σχετικών με την αγορά εργασίας και σχετικού υλικού και/ή τη στήριξη της ανάπτυξης δεξιοτήτων που απαιτούνται επειγόντως στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με στόχο ιδίως τις γυναίκες, τους νέους (που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης) και τους ηλικιωμένους. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις πρακτικές βιωσιμότητας και κυκλικής οικονομίας. Εν προκειμένω θα μπορούσε να περιλαμβάνεται η υποβολή αίτησης στην πρόσκληση του Erasmus+ για ένα σχέδιο στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία σχετικά με τις δεξιότητες. Η σύμπραξη μπορεί επίσης να επωφεληθεί από υφιστάμενες πρωτοβουλίες, όπως η ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας και τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας⁴⁹.

Επιπλέον, η NZIA θα διευκολύνει τη δημιουργία ευρωπαϊκών ακαδημιών δεξιοτήτων της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών που έχουν σχεδιαστεί για τη στήριξη των δράσεων των κρατών μελών για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εργαζομένων. Οι ακαδημίες θα αναπτύξουν μαθησιακό περιεχόμενο και υλικό, τα οποία θα τεθούν στη διάθεση των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη για την κάλυψη της ζήτησης ειδικευμένων εργαζομένων σε βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Οι ακαδημίες, καθεμία από τις οποίες θα επικεντρώνεται σε μία τεχνολογία της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένης μίας που θα δρομολογηθεί ειδικά για τον τομέα της αιολικής ενέργειας, θα έχουν ως στόχο την κατάρτιση 100 000 εκπαιδευομένων η καθεμία εντός τριών ετών από την ίδρυσή τους.

ελλείψεων εργατικού δυναμικού και των ελλείψεων δεξιοτήτων στην ΕΕ), <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26989&langId=en>.

⁴⁹ Για παράδειγμα, το χρηματοδοτούμενο από το Erasmus+ κέντρο επαγγελματικής αριστείας «Τεχνικές δεξιότητες για εναρμονισμένες υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» (T-shore) αποσκοπεί στην ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης και πόρων για την παροχή στους εργαζομένους των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που χρειάζονται για να επιτύχουν στη βιομηχανία της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας.

VI. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Εκτός από τα μέτρα που λαμβάνονται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη, οι δράσεις της ίδιας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας αιολικής ενέργειας θα συμβάλουν επίσης σε ένα πιο σταθερό και κερδοφόρο επιχειρηματικό περιβάλλον. Αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, την πιο ενεργό αντιστάθμιση του πληθωρισμού και της αστάθειας των τιμών των βασικών εισροών της, όπως οι πρώτες ύλες, καθώς και την περαιτέρω ανάπτυξη μακροπρόθεσμων συμπράξεων μεταξύ κατασκευαστών εξοπλισμού αιολικής ενέργειας και φορέων εκμετάλλευσης αιολικής ενέργειας, οι οποίες μπορούν να είναι αμοιβαία επωφελείς.

Δράση 15: Χάρτης αιολικής ενέργειας της ΕΕ

Για την επέκταση της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας και της ικανότητας παραγωγής της, καθώς και του αντίστοιχου εξοπλισμού, στην ΕΕ, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη και τους εκπροσώπους της βιομηχανίας της αιολικής ενέργειας να προσυπογράψουν, πριν τη λήξη του 2023, εθελοντικές δεσμεύσεις στο πλαίσιο του χάρτη αιολικής ενέργειας. Σε συνέχεια του διαλόγου με τους επενδυτές, η Επιτροπή θα επιδιώξει να συμπεριλάβει χρηματοοικονομικούς επενδυτές στον χάρτη αιολικής ενέργειας ή να επεκτείνει τον χάρτη στους εν λόγω παράγοντες μόλις αυτό καταστεί εφικτό.

Στόχος του χάρτη, ο οποίος βασίζεται στο παρόν σχέδιο δράσης και στις πολιτικές του, είναι η ευθυγράμμιση και η ταχεία εφαρμογή των δράσεων της Επιτροπής, των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών της βιομηχανίας, καταδεικνύοντας παράλληλα μια κοινή και συντονισμένη προσπάθεια για τη βελτίωση των ευνοϊκών συνθηκών για την ευρωπαϊκή αιολική βιομηχανία. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη της βιομηχανίας για την ανάπτυξη των επακριβών δεσμεύσεων του χάρτη, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους. Οι διαβεβαιώσεις που θα παράσχει το παρόν σχέδιο δράσης σε συνδυασμό με τον χάρτη θα διευκολύνουν τη βιομηχανία να εντείνει τις επενδύσεις και να διασφαλίσει την επέκταση της παραγωγικής της ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθεί στην αναμενόμενη αυξημένη ζήτηση για έργα αιολικής ενέργειας κατά τα επόμενα έτη.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Η βιομηχανία της αιολικής ενέργειας είναι το καύχημα της Ευρώπης. Η ΕΕ διαθέτει σταθερή κατασκευαστική βάση και πολλούς ισχυρούς φορείς ανάπτυξης αιολικών πάρκων με παγκόσμια εμβέλεια. Ο τομέας διαθέτει μεγάλη δύναμη καινοτομίας και εφευρετικότητα και αποτελεί γόνιμο έδαφος για την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων. Οι ευρωπαϊκές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αιολικής ενέργειας αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τον υπό εξέλιξη μετασχηματισμό του ενεργειακού μας συστήματος και την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων μας για το κλίμα και την ενέργεια. Παράλληλα με άλλες βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, η βιομηχανία της αιολικής ενέργειας καθιστά την ΕΕ καλά προετοιμασμένη για τον μετασχηματισμό της προς την καθαρή και κυκλική οικονομία του αύριο. Ο τομέας της αιολικής ενέργειας της ΕΕ ευδοκίμει στον ανταγωνισμό και, ως εκ τούτου, κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως. Πρόκειται για έναν φορέα καθορισμού παγκόσμιων τάσεων και προτύπων. Η ευρωπαϊκή συνεργασία με διεθνείς εταίρους στον τομέα της αιολικής ενέργειας δημιουργεί νέες αγορές και παρέχει παγκόσμιες λύσεις για την αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ευρωπαϊκή βιομηχανία της αιολικής ενέργειας πρέπει να επεκταθεί και να επενδύσει τώρα, ώστε η βιομηχανία και οι πολίτες της ΕΕ να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των προσπαθειών απανθρακοποίησης παγκοσμίως. Για να καταστεί αυτό δυνατό, η βιομηχανία χρειάζεται μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και σαφώς ορατή και σταθερή δεξαμενή έργων. Απαιτεί ένα ισχυρό επιχειρηματικό μοντέλο που να διασφαλίζει την κατάλληλη κερδοφορία και πρόσβαση σε χρηματοδότηση για την ανάπτυξη και την προσέλκυση επενδυτών. Χρειάζεται διευρυμένα και ενισχυμένα δίκτυα για την ενσωμάτωση της ενέργειάς της. Και απαιτεί θεμιτό ανταγωνισμό.

Δεν υπάρχει χρόνος για χάσιμο. Ως εκ τούτου, το παρόν σχέδιο δράσης αποσκοπεί στην επίτευξη απτών αποτελεσμάτων ήδη κατά τους προσεχείς μήνες. Η υλοποίηση του παρόντος σχεδίου δράσης από την ΕΕ, τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία θα στηρίζει τον ευρωπαϊκό τομέα κατασκευής εξοπλισμού αιολικής ενέργειας στην υπέρβαση των δυσκολιών και θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά του, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο τομέας αυτός συμβάλλει πλήρως στην υπό εξέλιξη ενεργειακή μετάβαση.

Το σχέδιο δράσης παρέχει στην ευρωπαϊκή βιομηχανία της αιολικής ενέργειας τη διαβεβαίωση ότι η επιχειρηματική της προοπτική στην ΕΕ είναι ισχυρή, βιώσιμη και μακροπρόθεσμη. Ως εκ τούτου, **η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία να εγκρίνουν το παρόν σχέδιο δράσης** και να υλοποιήσουν τις δράσεις σύμφωνα με τους αντίστοιχους ρόλους τους. Η Επιτροπή καλεί **το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ** να συμβάλουν στις εργασίες αυτές υποστηρίζοντας τον στόχο του παρόντος σχεδίου δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ

Κατηγορία	Δράσεις/μέσα	Χρονοδιάγραμμα
Επίσπευση της ανάπτυξης μέσω αυξημένης προβλεψιμότητας και ταχύτερης αδειοδότησης	1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν για να επισπεύσουν την αδειοδότηση. «Accele-RES» — επίσπευση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και της εφαρμογής της αναθεωρημένης οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Προσωρινό καθεστώς έκτακτης ανάγκης	Έναρξη τον Νοέμβριο του 2023
	2. Τα κράτη μέλη θα ενισχύσουν την προβολή της δεξαμενής έργων αιολικής ενέργειας μέσω δεσμεύσεων για την αιολική ενέργεια, της δημοσίευσης των μεσοπρόθεσμων χρονοδιαγραμμάτων δημοπρασιών και των μακροπρόθεσμων σχεδίων για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Έναρξη τον Νοέμβριο του 2023
	3. Η Επιτροπή θα εγκρίνει σχέδιο δράσης για τη διευκόλυνση της δημιουργίας δικτύων	Νοέμβριος 2023
Βελτίωση του σχεδιασμού των δημοπρασιών	4. Τα κράτη μέλη θα συμπεριλάβουν στις δημοπρασίες τους αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις ποιοτικά κριτήρια και μέτρα για τη μεγιστοποίηση του ποσοστού εκτέλεσης των έργων, υποστηριζόμενα από σύσταση και καθοδήγηση της Επιτροπής	το συντομότερο δυνατόν
	5. Αντιμετώπιση των κινδύνων κυβερνοασφάλειας και των πτυχών προστασίας δεδομένων	Έναρξη στις αρχές του 2024
	6. Η Επιτροπή θα αυξήσει τη χρήση στρατηγικών δημόσιων συμβάσεων στο πλαίσιο της Global Gateway	Από την έγκριση
Πρόσβαση σε χρηματοδότηση	7. Η Επιτροπή θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ	Έως το τέλος του 2023
	8. Η ΕΤΕπ θα παράσχει εργαλεία ελαχιστοποίησης των κινδύνων και εγγυήσεις για τις εταιρείες αιολικής ενέργειας της ΕΕ	4ο τρίμηνο του 2023
	9. Τα κράτη μέλη θα αξιοποιήσουν πλήρως την ευελιξία που παρέχεται στο πλαίσιο των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις για την αξιακή αλυσίδα της αιολικής ενέργειας της ΕΕ	Από την έγκριση
	10. Η Επιτροπή θα ενισχύσει τον διάλογο με τους επενδυτές για την ενίσχυση της ελκυστικότητας των επενδύσεων στον τομέα της αιολικής ενέργειας της ΕΕ	Έως το τέλος του 2023
Δημιουργία δίκαιου και ανταγωνιστικού διεθνούς περιβάλλοντος	11. Η Επιτροπή θα διευκολύνει την πρόσβαση των κατασκευαστών της ΕΕ σε ξένες αγορές	Από την έγκριση
	12. Προστασία της εσωτερικής αγοράς από στρεβλώσεις του εμπορίου και απειλές για την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη	Από την έγκριση
	13. Ενίσχυση της τυποποίησης στον τομέα της αιολικής ενέργειας	Έναρξη έως το τέλος του 2023
Δεξιότητες	14. Μεγάλης κλίμακας συμπράξεις δεξιοτήτων για την ανανεώσιμη ενέργεια με σκοπό τον σχεδιασμό έργων που στηρίζουν την	Έως τα μέσα του 2024

	ανάπτυξη δεξιοτήτων στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της αιολικής ενέργειας	
Συμμετοχή της βιομηχανίας και δεσμεύσεις των κρατών μελών	15. Χάρτης αιολικής ενέργειας της ΕΕ	Δεκέμβριος του 2023